

Grzegorz Strug

Prawda o dziewictwie Maryi w Katechizmie Kościoła Katolickiego

Salvatoris Mater 1/3, 241-249

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prawda o dziewictwie Maryi stanowi istotny i nieodzowny element wiary Kościoła. Wraz z prawdą o Bożym macierzyństwie i o świętości należy do najbardziej podstawowych tajemnic wiary, dotyczących Matki Chrystusa. Nie oznacza to jednak, że wszyscy wierni zawsze przyjmowali i przyjmują ją bez jakichkolwiek trudności, jako oczywistą i jasną. Wielu teologów, nie mówiąc już o zwyczajnych wiernych, potykało się o tę prawdę na drodze swojej kościelnej wiary. Dopóki się jednak potykali, był to przynajmniej znak podążania tą drogą, wysiłku, poszukiwania... Niepokojące jest chyba dopiero to, gdy temat przestaje budzić zainteresowanie i dyskusje, a przyjmowany jest z pełną rezygnacją akceptacją jak aksjomat, którego się nie uzasadnia i nie da się uzasadnić. Popadanie w tak rozumiany irracjonalizm jest dzisiaj chyba jednym z podstawowych zagrożeń wiary (dotyczy to może nie tyle

środowisk teologów, zajmujących się niejako „zawodowo” problemami wiary, ile raczej środowiskowych „zwyczajnych wiernych”, gdzie recepcja wiary Kościoła kończy się często na poziomie przyswojenia sobie utartych, tradycyjnych formuł - bez ich zrozumienia i wniknięcia w treść. Zresztą, trudno

ich za to winić, a jest to raczej niepokojąca diagnoza dla tych, których zadaniem jest nauczanie i przekazywanie wiary). Dlatego też współczesny chrześcijanin coraz bardziej potrzebuje adekwatnych dokumentów, wypowiedzi i wyjaśnień Magisterium Kościoła, które rzucą odpowiednie światło tak na całość depozytu, jak i na jego poszczególne prawdy. Nowy *Katechizm Kościoła Katolickiego* z pewnością stanowi próbę podjęcia tego wyzwania, a przez systematyczny, pozytywny wykład prawdy chrześcijańskiej sam staje się wyzwaniem dla zagubionych na drogach wiary.

Skupiając się na zagadnieniu dziewictwa Maryi i obecności tej prawdy w *Katechizmie*, chciałbym podkreślić jej doniosłość i znaczenie dla integralnej wiary Kościoła. W żywej Tradycji tytuł Dziewica („Beata Virgo Maria”) przylgnął bowiem do imienia Maryi niemal tak, jak określenie „Chrystus” do imienia Jezusa z Nazaretu. Szczególnie zaś w liturgii, będącej wyjątkowym przejawem wiary

Ks. Grzegorz Strug

Prawda o dziewictwie Maryi w Katechizmie Kościoła Katolickiego

SALVATORIS MATER
1 (1999) nr 3, 241-249

chrześcijan, tytuł ten i prawda w nim zawarta wprost zwyczajowo towarzyszy Matce Wcielonemu Słowu.

1. Prawda o dziewictwie Maryi w strukturze Katechizmu

Zacznijmy od „suchych” liczb. W Katechizmie tytuł „Dziewica” w połączeniu z imieniem Maryi lub Jej bezpośrednimi określeniami występuje 55 razy (zarówno w poszczególnych punktach Katechizmu, jak i tytułach rozdziałów, artykułów itp.). Już sam ten fakt świadczy, że wyjątkowość dziewictwa Maryi jest podkreślana w wierze Kościoła niemal na każdym kroku. Sens takiego postępowania da się jednak zrozumieć dopiero po wnikięciu w treść tytułu. Pojęcie „dziewictwa”, „dziewiczości” pojawia się około 20 razy; w ogromnej większości odnosi się je do osoby Maryi, zaś kilkakrotnie mówi się np. o „dziewiczym” poczęciu Jezusa. 18 razy można spotkać użycie terminu „dziewictwa” w znaczeniu ogólnym lub w odniesieniu do innych podmiotów (Ewa, Kościół, dziewice konsekrowane). Dla nas interesujące są jednak tylko dwa pierwsze ujęcia - a więc tytuły „Dziewicy” i pojęcia „dziewictwa”, „dziewiczości” stosowane ściśle w odniesieniu do osoby Maryi.

W samej strukturze kolejnych części Katechizmu zaznaczają się określone obszary tematyczne (a zatem i odpowiednie „przestrzenie wiary”), gdzie prawda o dziewictwie Maryi jest istotna dla wyrażenia wiary Kościoła. Pojawienie się w nich imienia „Dziewicy Maryi” pozwala od razu dostrzec pewną optykę Katechizmu, horyzonty i kierunki rozwoju myśli katolickiej oraz całościowy kontekst wiary, obejmujący poszczególne prawdy.

Pierwsze „wspomnienie” Dziewicy Maryi spotykamy w III rozdziale ogólnego działu o wierze, zatytułowanym „Człowiek odpowiada Bogu”¹. Dalsze punkty znajdują się już w dziale II, dotyczącym wyznania wiary chrześcijańskiej. Tutaj, w trzech kolejnych rozdziałach, traktujących odpowiednio o wierze w Boga Ojca, w Jezusa Chrystusa i w Ducha Świętego jest zawarty zasadniczy i najobszerniejszy przekaz prawd wiążących się z tajemnicą dziewictwa Maryi. Serce tego wykładu jest rozdział II, gdzie szczególnie w artykule 3 zatytułowanym „Jezus Chrystus począł się z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny”, drugi paragraf jest poświęcony tej tajemnicy wiary. We wspomnianym paragrafie aż 20 punktów mówi o Maryi Dziewicy, dziewictwie Maryi lub Jej dzie-

¹ KKK 144, 148, 165.

wiczym macierzyństwie. Drugim, co do obszerności występowania tego zagadnienia, jest rozdział III, mówiący o wierze w Ducha Świętego. Maryja Dziewica jest tu wspomniana w artykule 8., w kontekście działania Ducha Chrystusa w pełni czasu² oraz w artykule 9., dotyczącym wiary w święty Kościół powszechny³. Z kolei artykuł 12., pt. „Wierzę w życie wieczne” wymienia Maryję Dziewicę w nauce o niebie⁴. Na tym kończy się I część Katechizmu rozważająca tematy z „Wyznania wiary”.

W części II, traktującej o celebracji misterium chrześcijańskiego, interesujący nas tytuł spotykamy w dziale II („Siedem sakramentów Kościoła”), w artykule poświęconym sakramentowi Eucharystii⁵.

Część III („Życie w Chrystusie”) w rozdziale o godności ludzkiej wymienia Maryję Dziewicę w artykule zatytułowanym „Nasze powołanie do szczęścia”⁶, zaś w rozdziale III („Zbawienie Boże: Prawo i łaska”) w artykule pt. „Kościół - Matka i wychowawczyni”⁷. Także w drugim dziele tej części, dotyczącym „Dziesięciu przykazań” odnajdujemy wspomniany tytuł w 8. artykule („Ósme przykazanie”)⁸.

Ostatnia, IV część Katechizmu porusza zagadnienie modlitwy chrześcijańskiej. Tutaj więc nie mogło zabraknąć przykładu Maryi - „Dziewicy modlącej się”. O modlitwie Maryi Dziewicy mówi 2. artykuł („W pełni czasów”) rozdziału I („Objawienie modlitwy. Powszechne powołanie do modlitwy”). W komunii z Dziewicą Maryją modli się również Kościół, o czym poucza artykuł drugi („Droga modlitwy”) w rozdziale II („Tradycje modlitwy”)⁹. Także ostatni dział Katechizmu, wyjaśniający Modlitwę Pańską, wspomina „Najświętszą Maryję, Matkę Bożą, zawsze Dziewicę” w ostatniej z „siedmiu prośb”¹⁰.

W strukturze Katechizmu można więc dostrzec pewne uprzywilejowane tematy, wiążące się mniej lub bardziej ściśle z tajemnicą osoby Maryi Dziewicy. Sama częstotliwość występowania tytułu, czy pojęcia dziewictwa, jak też ich natężenie w tekście wskazuje, gdzie spoczywa główny akcent treściowy interesującej nas tajemnicy wiary.

² TAMŻE, 717, 721 - 724.

³ TAMŻE, 963-967, 969-971, 974.

⁴ TAMŻE, 1024.

⁵ TAMŻE, 1370, 1419.

⁶ TAMŻE, 1717.

⁷ TAMŻE, 2030.

⁸ TAMŻE, 2502.

⁹ TAMŻE, 2682.

¹⁰ TAMŻE, 2853.

2. Treści wiążące się z dziewictwem Maryi

W wyniku analizy struktury Katechizmu oraz treści poszczególnych punktów można wyróżnić dwa zasadnicze zakresy tematyczne: (1) Maryja Dziewica w planie Boga i Jej związek z tajemnicą Trójcy Świętej (wymiar indywidualno-wertykalny); (2) Maryja Dziewica w wierze i życiu Kościoła (wymiar wspólnotowo-horyzontalny).

2.1. Maryja Dziewica w planie Boga i Jej związek z tajemnicą Trójcy Świętej

A) Maryja Dziewica w planie Boga

Katechizm stwierdza, że Bóg chcąc wolnej współpracy tworzenia w zbawczym dziele *odwiecznie wybrał na Matkę swego Syna córkę Izraela, młodą Żydówkę z Nazaretu w Galilei, dziewicę poślubioną „mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida, a dziewicy było na imię Maryja”*¹¹; *Najsświętsza Maryja Dziewica od pierwszej chwili swego poczęcia, [...] na mocy przewidzianych zasług Jezusa Chrystusa [...], została zachowana od wszelkiej zmazy grzechu pierworodnego*¹². Pozostanie tajemnicą, dlatego Bóg chciał, aby Jego Syn narodził się z Dziewicy. Owe „tajemnicze racje” może odkryć jedynie *refleksja wiary [...], w powiązaniu z całością Objawienia*¹³; *Dziewictwo Maryi ukazuje absolutną inicjatywę Boga we Wcieleniu*¹⁴, Boga, dla którego *nie ma nic niemożliwego*¹⁵. Prawda o dziewictwie wydaje się więc stanowić fundamentalne zabezpieczenie darmości i cudowności łaski zbawienia, a także znak zwycięstwa Boga nad mocami zła¹⁶.

B) Związek dziewictwa Maryi z Tajemnicą Trójcy Świętej

Więź Maryi z Trójcą Świętą ma charakter dialogu. W Niej bowiem działa cała Trójca: *Duch Święty objawia Syna Ojca, który staje się Synem Dziewicy*¹⁷. Z kolei Maryja odpowiada na Bożą inicjatywę przez *całkowite przyłgnięcie do woli Ojca, do odkupieńczego dzieła swego Syna, do każdego natchnienia Ducha Świętego*¹⁸.

¹¹ TAMŻE, 488.

¹² TAMŻE, 491.

¹³ TAMŻE, 502.

¹⁴ TAMŻE, 503.

¹⁵ TAMŻE, 148, 273.

¹⁶ TAMŻE, 498.

¹⁷ TAMŻE, 724.

¹⁸ TAMŻE, 967.

Uwzględniając integralność tego dialogu można jednak wskazać na pewne szczególne relacje zachodzące pomiędzy Dziewicą Maryją a poszczególnymi Osobami Boskimi:

- więź z Ojcem

Realizując zamysł zbawienia i nawiązując dialog z Dziewicą z Nazaretu Bóg Ojciec po raz pierwszy *znajduje Mieszkanie, w którym Jego Syn i Jego Duch mogą mieszkać wśród ludzi*¹⁹. Przez wspomniane przyłgnięcie Maryi do woli Ojca, Jego naturalny Syn (w Bóstwie) staje się *naturalnym Synem swojej Matki przez swoje człowieczeństwo*²⁰. Maryja, zawsze Dziewica, w ten sposób zostaje uczyniona przez Boga Ojca *arcydziełem posłania Syna i Ducha Świętego w pełni czasu*²¹.

- więź z Synem

Kościół wyznaje, że gdy nadeszła „pełnia czasu” wypełniło się proroctwo zapowiedziane przez proroka Izajasza: *Oto Dziewica pocznie i porodzi Syna* (Iz 7, 14). Katechizm wielokrotnie podkreśla, że Jedyny Syn i Słowo Boga dla naszego zbawienia *przyjął ciało z Maryi Dziewicy*²²; począł się w dziewiczym łonie Najświętszej Panny jako Ten, *którego Ojciec poświęcił i posłał na świat*²³.

Od Niej *wieczny Syn Ojca bierze człowieczeństwo i staje się prawdziwie jednym z nas, we wszystkim do nas podobnym oprócz grzechu*²⁴. Poczęty w łonie Dziewicy jest Nowym Adamem, dającym początek nowemu stworzeniu²⁵. *Dziecię narodzone z Dziewicy Maryi jest nazwane imieniem Jezus, co oznacza „Bóg zbawia”*²⁶. Mimo zrodzenia Syna Bożego, który stał się człowiekiem, nie naruszyło to rzeczywistego i trwałego dziewictwa Maryi; *nie naruszyło Jej dziewiczej czystości, lecz ją uświęciło*²⁷. Dziewicza Matka ma szczególny udział w dziele zbawienia, realizowanym przez Jezusa Chrystusa. *Ta łączność Matki z Synem w dziele zbawczym uwidacznia się od chwili dziewiczego poczęcia Chrystusa aż do Jego*

¹⁹ TAMŻE, 721.

²⁰ TAMŻE, 503.

²¹ TAMŻE, 721.

²² TAMŻE, 456, 496.

²³ TAMŻE, 437.

²⁴ TAMŻE, 456.

²⁵ TAMŻE, 504.

²⁶ TAMŻE, 452.

²⁷ TAMŻE, 499.

śmierci. Swoje zjednoczenie z Synem utrzymała Ona aż do krzyża, gdzie najgłębiej współcierpiała i z ofiarą Jego złączyła się matczynym duchem, z miłością godząc się, aby doznała ofiarniczego wyniszczenia żertwa z Niej zrodzona²⁸. Na koniec zaś Niepokalana Dziewica dopełniwszy biegu ziemskiego życia z ciałem i duszą wzięta została do chwały niebieskiej i wywyższona przez Pana jako Królowa wszystkich, aby bardziej upodobniła się do Syna swego²⁹.

- więź z Duchem Świętym

Szczególną rolę w dialogu Dziewicy Maryi z Bogiem spełnia Duch Święty. To właśnie Duch Święty przygotowuje owo „Mieszkanie”, w którym Syn Ojca, jak i On sam mogą zamieszkać pośród ludzi³⁰. Poczęcie i przyjęcie ludzkiego ciała przez Syna Bożego nastąpiło przez Jego cudowne działanie w Maryi Dziewicy. Duch Święty, zstępując na Maryję, osłania Ją „swoim ciałem”, by poczęła i urodziła Jezusa³¹. Nie dokonuje tego jednak jakby z własnej „inicjatywy”, ale zostaje posłany przez Ojca. Jego posłanie *jest zawsze połączone z posłaniem Syna i skierowane do niego. Duch Święty, który jest „Panem i Ożywicielem”, zostaje posłany, aby uświęcić łono Maryi Dziewicy i w sposób Boski uczynić je płodnym³². Przedziwna moc Ducha Świętego, połączona z wiarą Maryi sprawia, że Jej dziewictwo staje się wyjątkową płodnością. Celem posłania Ducha Świętego jest objawienie Syna Ojca, który staje się Synem Dziewicy³³. To objawienie nabiera wyjątkowego charakteru, gdy właśnie Duch Święty przez anioła ogłasza Go jako Chrystusa podczas Jego narodzenia³⁴. Dzięki poczęciu za sprawą Ducha Świętego Jezus, Nowy Adam, [...] zapoczątkowuje nowe narodziny dzieci przybranych w Duchu Świętym przez wiarę. To „życie” jest przyjmowane dziewiczo właśnie dlatego, że jest całkowicie udzielane człowiekowi przez Ducha³⁵. Maryja zaś, jako Dziewica i Matka staje się figurą i najdoskonalszą realizacją Kościoła, który przez przepowiadanie i chrzest rodzi do nowego i nieśmiertelnego życia synów z Ducha Świętego poczętych i z Boga zrodzonych³⁶.*

²⁸ TAMŻE, 964.

²⁹ TAMŻE, 966.

³⁰ TAMŻE, 721.

³¹ TAMŻE, 456, 485, 496, 504, 695, 697, 717.

³² TAMŻE, 489.

³³ TAMŻE, 724.

³⁴ TAMŻE, 695.

³⁵ TAMŻE, 505.

³⁶ TAMŻE, 507.

2. 2. Maryja Dziewica w wierze i życiu Kościoła

A) Dziewictwo Maryi przedmiotem wiary Kościoła

Jako przedmiot wiary, interesująca nas prawda zaznacza się głównie w dwóch aspektach: w odniesieniu do Jezusa - jako uznanie jego dziewiczego poczęcia (a więc pośrednio wyraża się wiarę w dziewictwo Maryi), oraz w bezpośrednim odniesieniu do Maryi - jako wiara w Jej dziewicze macierzyństwo. W pierwszym aspekcie dziewicze poczęcie jest szczególnym znakiem zjednoczenia Maryi ze zbawczym dziełem Jezusa, z tego zaś wynika nieodłącznie rola Maryi wobec Kościoła³⁷. Drugi aspekt podkreśla wiarę, że *Maryja jest równocześnie dziewicą i matką*³⁸; *była dziewicą przy poczęciu swego Syna, dziewicą jako brzemienna, dziewicą jako karmiąca własną piersią, dziewicą zawsze*³⁹. Kościół wyznaje więc, że macierzyństwo Maryi wobec Jezusa nie naruszyło Jej dziewiczej czystości⁴⁰ oraz, że nie nastąpiło to nigdy potem (Jezus był pierworodnym i jedynym dzieckiem Maryi)⁴¹.

B) Maryja Dziewica w życiu Kościoła

Obecność dziewiczej Matki w misterium Kościoła zaznacza się w różny sposób. Przede wszystkim Maryja Dziewica jest *Matką członków Chrystusa; swoją miłością współdziałała w tym, by w Kościele rodzili się wierni*⁴². Na płaszczyźnie moralnej Katechizm często podkreśla wiarę i miłość Maryi, będące wzorem dla Kościoła, przez co staje się *Ona Jego najznakomitszym i całkiem szczególnym członkiem*⁴³. Jej dziewictwo stanowi dla wierzących znak wiary *nie skażonej żadnym wątpleniem i niepodzielnego oddania się woli Bożej*⁴⁴. Maryja bowiem w najdoskonalszy sposób urzeczywistnia w sobie posłuszeństwo wiary, gdy przyjmuje *zapowiedź i obietnicę przyniesioną przez anioła Gabriela, wierząc, że „dla Boga [...] nie ma nic niemożliwego”*⁴⁵. Przez swoje posłuszeństwo rozwiązała węzeł, który Ewa spletała przez swoje nieposłuszeństwo⁴⁶. I chociaż

³⁷ TAMŻE, 964.

³⁸ TAMŻE, 507.

³⁹ TAMŻE, 510.

⁴⁰ TAMŻE, 499.

⁴¹ TAMŻE, 500.

⁴² TAMŻE, 963.

⁴³ TAMŻE, 967.

⁴⁴ TAMŻE, 506.

⁴⁵ TAMŻE, 144, 148, 273.

⁴⁶ TAMŻE, 494.

w swojej „pielgrzymce wiary” doświadczyła nawet „nocy wiary” uczestnicząc w cierpieniu Syna i nocy Jego grobu, stała się prawdziwym świadkiem wiary⁴⁷ oraz wzorem i źródłem świętości dla Kościoła⁴⁸. Wiara i posłuszeństwo decydują więc o czynnym udziale Maryi w dziele zbawienia ludzkiego⁴⁹. Z tego też powodu Kościół otacza Maryję Dziewicę wyjątkową czcią i kultem. Naśladując Jej modlitwę, modli się w komunii z Nią *ze względu na Jej szczególne współdziałanie z Duchem Świętym, aby razem z Nią uwielbiać wielkie rzeczy, które Bóg uczynił w Niej, oraz powierzać Jej błagania i uwielbienia*⁵⁰. Ona nawet po Wniebowzięciu realizuje swoje zbawcze zadanie poprzez wielorakie wstawienictwo i zjednuje nam dary zbawienia wiecznego. *Dlatego to dla Błogosławionej Dziewicy stosuje się w Kościele tytuł: Orędowniczki, Wspomożycielki, Pomocnicy, Pośredniczki*⁵¹. Poza tym liturgia Kościoła czci Ją jako „Aeiparthenos” - zawsze Dziewicę⁵² oraz Bożą Rodzicielkę, pod której obronę *ucieka się w modlitwach wierni we wszystkich swoich przeciwnościach i potrzebach*⁵³. Chociaż kult dla Maryi Dziewicy jest w Kościele zupełnie szczególny, to jednak *nie przyćmiewa i nie umniejsza tego jednego pośrednictwa Chrystusa, lecz ukazuje Jego moc. Cały bowiem wpływ zbawienny Błogosławionej Dziewicy na ludzi [...] wywodzi się z nadmiaru zasług Chrystusowych*⁵⁴. Cześć dla Maryi różni się w istotny sposób od kultu uwielbienia, który oddawany jest Słowu Wcielonemu na równi z Ojcem i Duchem Świętym⁵⁵.

Maryja spełnia więc w życiu Kościoła rolę „Służebnicy Pańskiej” współpracując w dziele ludzkiego zbawienia. Wzięta do nieba z ciałem i duszą, jako pierwsza *uczestniczy już w chwale Zmartwychwstania swojego Syna, uprzedzając zmartwychwstanie wszystkich członków Jego Ciała*⁵⁶. Jej obecność w życiu Kościoła niesie zatem w sobie także rysy eschatologicznego spełnienia, będący drogowskazem dla Kościoła⁵⁷. Maryja ukazuje siebie Kościołowi w doskonałej komunii z Trójcą Świętą, aniołami i wszystkimi świętymi, co nazywane jest niebem - *ostatecznym celem i speł-*

⁴⁷ TAMŻE, 165.

⁴⁸ TAMŻE, 2030.

⁴⁹ TAMŻE, 511.

⁵⁰ TAMŻE, 2682.

⁵¹ TAMŻE, 969.

⁵² TAMŻE, 499.

⁵³ TAMŻE, 971.

⁵⁴ TAMŻE, 970.

⁵⁵ TAMŻE, 971.

⁵⁶ TAMŻE, 974.

⁵⁷ Por. TAMŻE, 2030.

nieniem najgłębszych dążeń człowieka, stanem najwyższego i ostatecznego szczęścia⁵⁸.

3. Zakończenie

Tak przedstawiają się zasadnicze treści wiążące się z prawdą o dziewictwie Maryi wyrażone w *Katechizmie Kościoła Katolickiego*. To, co możemy z nich zaczerpnąć dla siebie, to przede wszystkim ujęcie tej tajemnicy w języku wiary. Katechizm wyznacza więc kierunek i zarazem ramy (horyzonty) dyskusji o Maryi Dziewicy. Jeżeli mamy dotykać tego problemu, to nie na drodze jakiegoś empiryzmu, ale refleksji opierającej się na wierze objawionej. W takim świetle dziewictwo Maryi jawić się będzie jako przedziwna tajemnica działania Bożego w człowieku, realizująca się także i dzisiaj na płaszczyźnie wiary i życia Kościoła.

Ks. lic. Grzegorz Strug

ul. Bochoćnicza 15
PL - 24-140 Nałęczów

La verginità di Maria nel Catechismo della Chiesa Cattolica

(Riassunto)

La verginità di Maria è una verità di fede che ha il ruolo importante per l'insieme della fede della Chiesa. Il Catechismo della Chiesa Cattolica presenta il fatto della verginità di Maria nella duplice prospettiva:

1. Maria Vergine nel piano salvifico di Dio e il suo legame con il mistero della Trinità;
2. Maria Vergine nel „Credo” e nella vita della Chiesa.

L'Autore dell'articolo mette in rilievo il linguaggio di fede con cui la verginità di Maria viene espressa nel Catechismo. Questo modo di presentare l'aspetto del mistero di Maria non facile da comprendere ed accogliere, indica la strada da seguire per discutere attorno a questa verità.

⁵⁸ TAMZE, 1024.